

I N G E B L I K T

LITERATUURONDERWIJS IN NEDERLAND EN VLAANDEREN

De Nederlandse Taalunie heeft een startpagina literatuuronderwijs geopend op haar website *Taalunieversum* met onderzoek, artikelen, projecten, links, een agenda en een nieuwe publicatie over het literatuuronderwijs in Nederland en Vlaanderen. De Taalunie wil met deze inventarisatie niet in de laatste plaats ook een vergelijking tussen het Nederlandse en het Vlaamse literatuuronderwijs mogelijk maken. Ze vindt dat vooral belangrijk omdat er in Nederland en Vlaanderen nog steeds vooroordelen over elkaars praktijk bestaan en dat terwijl zij elkaar juist zo goed kunnen inspireren.

Een eerste vergelijking leert al dat de doelstellingen van het literatuuronderwijs in Vlaanderen en Nederland in grote lijnen hetzelfde zijn. Een verschil is dat het onderwijs in Vlaanderen meer beïnvloed wordt door de leerplannen van de onderwijskoepels en dat er in Vlaanderen, in tegenstelling tot Nederland, geen aparte methodes/schoolboeken voor literatuuronderwijs zijn.

<http://taalunieversum.org>

JEUGDLITERATUUR IN DE PRAKTIJK

Oktober 2008 verscheen *Jeugdliteratuur in praktijk 2008/3*, met direct in het literatuuronderwijs toepasbare lessuggesties:

- *Hij & ik* - Judith Eiselin
- *Een andere Elliot* - Graham Gardner
- *Vreemdgaan* - Geert De Kockere & Stefanie De Graef
- *Als je dit leest, ben ik dood* - Sally Nicholls

- *Eliska* - Iva Procházková
- *De gelukvinder* - Edward van de Vendel & Anoush Elman

Jeugdliteratuur in praktijk biedt

- lessuggesties en -ideeën bij twintig jeugdboeken per jaar, aangevuld met informatie over de auteurs en boekanalyses;

- korte besprekingen van recent verschenen jeugdboeken die de moeite waard zijn. Bij sommige titels verschijnen in een later nummer lessuggesties;
- een agenda met informatie over literaire prijzen en aankondigingen van evenementen, radio- en televisieprogramma's, internetsites, bioscopen, theaters en musea, die aandacht besteden aan boeken, auteurs en verfilmingen.

Verschijnt vier keer per jaar (€ 32,60 per jaar).
www.nbdbiblion.nl/?pagina=7440

LEESGOED

Leesgoed 2008/5 is een nummer dat in het teken staat van de griffels, penselen, boekenleeuwen enz. Ook in *Boekidee* lessuggesties bij prijswinnaars: 'Sjaantje doet alsof', 'Meneer Eekhoorn en de laatste sneeuw', 'De 6de dag', 'Lang geleden', 'De eend, de dood en de tulp', 'Tobie Lolness', 'Kinderen van Amsterdam' en 'Linus'.

Eind september 2008 verscheen *Leesgoed 2008/6*, over kinderen en poëzie. 'Praktisch met poëzie' is een bijdrage van Mariet Lems rond werken met gedichten in de bibliotheek

en op school. Uiteraard kan in dit themanummer Jan van Coillie niet ontbreken. Hij maakte op vraag van de redactie zijn persoonlijke keuze poëzie voor kinderen en jongeren en licht ze toe. De dubbeldikke *Boekidee* in dit nummer bevat lestips bij de feestelijke boeken: 'Een dagje aan zee', 'Sinterklaas', 'Kleine ezel viert kerstfeest', 'Hartje en haar hartsvriendin', 'Morgen was het feest', 'Weerwolvenfeest', 'De verjaardag van de eekhoorn' en 'Igraine Zondervrees'.

DE LEESWELP

In *De Leeswelp 14/6* twee artikels over de academische studie van de jeugdliteratuur van Helma van Lierop-Debrauwer enerzijds en het Vlaamse duo Vanessa Joosen en Katrien Vloeberghs anderzijds.

Sylvie Geerts gaat in *De Leeswelp 14/7* dieper in op jeugdbewerkingen van literaire klassieken.

TAALSCHRIFT

"Een nieuwe taalcultuur staat voor de deur, die we nog maar nauwelijks kennen; maar we zullen wel moeten wennen aan een leven zonder standaardtaal", voorspelt prof. Joop van der Horst (zie ook 'Grof geschud' in *VONK* 38/1, september 2008). "Zo'n vaart zal het niet lopen", vindt prof. Frans Daems. "De vele andere taalvariëteiten zijn misschien

gelijkwaardig geworden aan het Algemeen Nederlands, maar het A.N. heeft nog altijd het grootste bereik. Daarom is het als het ware nog net iets gelijkwaardiger." *Taalschrift* laat deze twee deskundigen aan het woord en vraagt u om een reactie.

<http://taalschrift.org/>

WOORD VAN HET JAAR 2008

Wat is hét woord van het jaar 2008? Is het *smirten*, *bleekshop*, *paktaks*, *swaffelen* of *luchtgarnaal*? In het boek *Woord van het jaar 2008* staat een selectie van 100 nieuwe woorden die het afgelopen jaar in de media opgevallen zijn. Ton den Boon, woordenwatcher en hoofdredacteur van de Dikke Van Dale, bespreekt ieder woord in een geestige column. De teksten worden verlevendigd met cartoons van René Leisink.

De woorden in *Woord van het jaar 2008* zijn niet zomaar nieuwe woorden in onze taal. Ze staan ook voor trends en allerlei techni-

sche en maatschappelijke ontwikkelingen. Zo is *rokerskerk* ontstaan sinds er ook voor horecagelegenheden een rookverbod geldt en zijn *Bosbank* en *bankendomino* woorden die tijdens de kredietcrisis zijn gevormd. In elke column staat één woord centraal en wordt beschreven wat het betekent, hoe het is ontstaan en welke rol het in 2008 heeft gespeeld.

Woord van het jaar 2008 is verkrijgbaar in de boekhandel en via de Van Dale website (www.vandale.be). De prijs is € 9,95.

HET NEDERLANDS IN NIEUWE VORMEN VAN LEREN

De afgelopen jaren is er zowel in Nederland als in Vlaanderen veel belangstelling gegroeid voor nieuwe vormen van leren. In Nederland spreekt men meestal van 'Het Nieuwe Leren', in Vlaanderen van 'Begeleid Zelfstandig Leren'. In beide delen van het taalgebied wordt het nieuwe leren verschillend ingevuld, maar in de school- en klaspraktijk zijn er veel overeenkomsten. Ook de gevolgen

van nieuwe vormen van leren voor de plaats van het Nederlands binnen het onderwijs zijn in Nederland en Vlaanderen vergelijkbaar.

In november 2008 publiceerde de Nederlandse Taalunie *Het Nederlands in nieuwe vormen van leren*, een brochure met twee dvd's met videomateriaal. Deze brochure en dvd's zoomen in op de nieuwe vormen van

leren en de plaats van het onderwijs Nederlands daarin. Aan de hand van gerichte filmopnamen in twee Nederlandse en twee Vlaamse scholen maakt u van dichtbij kennis met de praktijk op dit vlak in het voorgezet/secundair onderwijs. De brochure bevat videomateriaal met kijkopdrachten, portretten van de bezochte scholen, theoretische achtergronden en een overzicht van kansen, bedreigingen en aandachtspunten. Het materiaal is gericht op iedereen die scholen in Nederland en Vlaanderen begeleidt bij het implementeren van nieuwe vormen van taal-

wijsbegeleiders, schooldirecties en leraren die een voortrekkersrol binnen de school spelen.

Het materiaal werd geschreven en samengesteld door Jan T'Sas en Bart van der Leeuw, in nauwe samenspraak met een werkgroep van het Platform Onderwijs Nederlands (PON). De brochure en de teksten op de dvd's kunnen gedownload worden, maar het videomateriaal is niet online beschikbaar.

http://taalunieversum.org/onderwijs/nieuwe_leren/

Veerle Geudens
veerle.geudens@skynet.be

T U S S E N D O O R

ONTMOETINGEN IN DE HEDENDAAGSE JEUGDLITERATUUR

In het voorjaar van 2009 organiseert de Universiteit Antwerpen een avondcursus over jeugdliteratuur. Met de steun van Stichting Lezen wordt die cursus voor de eerste keer opengesteld voor deelnemers van buiten de universiteit "met een professionele of academische belangstelling voor jeugdliteratuur".

Onder de titel 'Ontmoetingen in de hedendaagse jeugdliteratuur' worden twaalf workshops gegeven door UA-onderzoekers Katrien Vloeberghs en Vanessa Joosen en vier gerenommeerde gastsprekers. Zij geven een algemene inleiding op de jeugdliteratuur, waarbij erg uiteenlopende thema's aan bod komen, van hedendaagse prentenboeken, sprookjesbewerkingen en fantasy, tot multiculturele jeugdboeken, probleemromans en literatuur over de Holocaust. Als handboek gebruiken de deelnemers Uitgelezen Jeugdliteratuur, en daarnaast lezen zij vijf jeugdboeken en een aantal fragmenten.

*De cursus vindt plaats van 11 februari tot 13 mei 2009
aan de Universiteit Antwerpen, Rodestraat 14, 2000 Antwerpen.
De lessen worden gegeven op woensdagavond tussen 19u30 en 21u30.
www.ua.ac.be/childlit*